

RAP Verkenning Samenwerkingsverbanden in de regio

Algemeen

Het Arbeidsmarktplatform PO, Voion en SOM, de arbeidsmarktfondsen voor respectievelijk primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs, hebben in het tweede kwartaal van 2021 een gezamenlijke verkenning gedaan naar samenwerkingsverbanden in de regio. Doelstelling van deze verkenning is om na te gaan of en, zo ja, hoe de RAP-regio's bij de aanpak van het personeelstekort samenwerken met andere samenwerkingsverbanden in de regio. Daarbij is met name gekeken naar de partnerschappen Samen Opleiden & Professionaliseren (SO&P) en regio's van Sterk Techniekonderwijs (STO).

Aanleiding voor deze globale verkenning is de behoefte om van de ontwikkelingen in de regio's kennis op te halen, te delen en te leren. Hiervoor is een deskresearch uitgevoerd en zijn negen verdiepende gesprekken gevoerd met een selectie van de regio's.

NB: Voor deze verkenning is met een selectie van regio's gesproken, waardoor geen volledig beeld van de ontwikkelingen in alle regio's gegeven kan worden. Hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk.

Feiten en cijfers

Landelijk beeld samenwerkingsverbanden

RAP-regio's po

RAP-regio's vo

Partnerschappen SO&P

STO-regio's

Toelichting landelijk beeld samenwerkingsverbanden

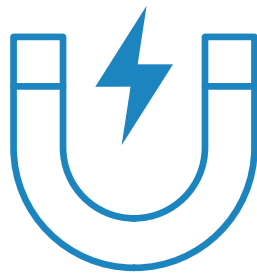
In een groot deel van het land wordt deelgenomen aan de Regionale Aanpak Personeelstekorten (RAP), zowel in het po als in het vo/mbo. Ook de partnerschappen SO&P en de STO hebben een brede spreiding over het land.

Meerwaarde samenwerking

- **SO&P:** Het algemene beeld is dat samenwerking in de regio's met name verloopt met de opleidings-scholen, lerarenopleidingen en hogescholen. De samenwerking bewijst zijn meerwaarde via onderlinge kennisdeling en -verspreiding.
- **STO:** Deze samenwerking is minder zichtbaar of nog in een verkennende fase. Wanneer er wel met STO wordt samengewerkt, is dit met name het geval in het vo. Voor het mbo krijgt de samenwerking vorm bij de opleiding en begeleiding van hybride docenten en docenten voor beroepsgerichte vakken.

- **Bedrijfsleven/overig:** Met name in de vo/mbo-regio's is er samenwerking met het bedrijfsleven en wordt ook samengewerkt met het UWV en A&O-fondsen van andere sectoren.

NB: Verduurzaming van de samenwerking als RAP-regio vraagt veel tijd en energie. Hoe meer verbindingen met andere actoren, hoe groter het risico dat de focus op de arbeidsmarktproblematiek verloren gaat. Regio's zijn daardoor soms zoekende naar een goede balans in de 'span of control'.

Goede voorbeelden

SO&P

In de [InnovatieWerkplaats \(IWP\) Goed Werkgeverschap/Anders Organiseren Noord-Nederland](#) wordt in samenwerking tussen schoolbesturen, studenten en hogescholen interventies ontwikkeld voor het po. Door deze samenwerking is een verband ontstaan waarin interdisciplinair wordt gekeken naar vraagstukken over personeelsbeleid en innovaties.

In het [Regionaal Platform Onderwijsarbeidsmarkt VO Noord-Holland Noord](#) wordt Samen Opleiden gezamenlijk gedragen door de schoolbesturen, opleidings-scholen en lerarenopleidingen. Dankzij regelmatige overleggen is een samenwerkingsverband ontstaan

waarin projecten, subsidies en activiteiten in gezamenlijkheid opgepakt worden.

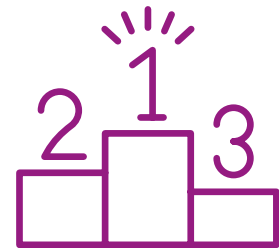
STO

[RAP vo Leiden, Duin- en Bollenstreek en STO](#) werken samen om de verwachte personeelstekorten in het vmbo zo goed mogelijk te inventariseren en hierop in te spelen door lessen inhoudelijk te verbeteren en tijdig docenten voor tekortvakken op te leiden of te laten specialiseren.

Succesfactoren

Op basis van de deskresearch en de verdiepende gesprekken kunnen verschillende succesfactoren voor samenwerking met andere samenwerkingsverbanden in de regio worden benoemd:

- **Regelmatige afstemming:** Door regelmatige afstemming tussen RAP-regio's, partnerschappen SO&P, STO-regio's en andere partnerschappen zijn samenwerkingsverbanden op de hoogte van elkaars activiteiten.
- **Verbindende factor:** Partnerschappen SO&P en opleidingsscholen zijn een verbindende factor tussen het onderwijsveld in de RAP-regio's en pabo's en lerarenopleidingen.
- **Innovatiekracht:** Samenwerking van RAP-regio's met STO en andere samenwerkingsverbanden vergroot de innovatiekracht bij de ontwikkeling van nieuwe opleidingsroutes en andere onderwijs- vernieuwingen.
- **Aantrekkelijk werkgeverschap:** Samenwerking met SO&P en STO biedt meer mogelijkheden om als werkgevers in de regio potentieel onderwijs- personeel maatwerk in opleidingsroutes te kunnen bieden.

Aandachtspunten

Bij samenwerking in de regio komen de volgende aandachtspunten naar voren:

- **Samenwerking vanuit RAP:** In een aantal regio's is de verbinding vanuit de RAP-regio's met de partnerschappen SO&P, STO en andere partners in de regio nog niet gelegd.
- **Naamsbekendheid:** De Partnerschappen SO&P zijn vaak als term onbekend bij RAP-projectleiders, terwijl wel sprake is van samenwerking met leraren- opleidingen en opleidingsscholen.
- **Samenhang:** Projecten vinden nog overwegend plaats in de eigen RAP-regio, waardoor samenhang tussen projecten kan ontbreken of eilandjes kunnen ontstaan.
- **Kleinere schoolbesturen:** Kleinere schoolbesturen vinden door hun omvang minder aansluiting bij een RAP-regio, partnerschap SO&P en/of STO-regio in vergelijking met grotere schoolbesturen.
- **Aansluiting:** RAP-regio's, Partnerschappen SO&P en STO-regio's sluiten niet goed op elkaar aan.
- **Beeld van tekorten:** Het is ingewikkeld om zicht te krijgen op de tekorten bij technische vakken, zolang dit niet landelijk wordt opgepakt. De behoefte aan (hybride) docenten is daardoor lastig in te schatten.
- **Afstemming met opleidingen:** Het startmoment van zij-instroomtrajecten en van opleidingen is nog niet overal goed op elkaar afgestemd. Daardoor beginnen zij-instromers regelmatig met lesgeven zonder didactische kennis en vaardigheden.

Gouden tips

- **Agendeer:** Zorg dat de onderlinge samenwerking als vast agendapunt actueel blijft op (bestuurlijke) overleggen.
- **Kies het juiste niveau:** Bepaal per samenwerkingsvraagstuk het juiste niveau (lokaal, regionaal, bovenregionaal) en zoek daar de samenwerking op.
- **Gezamenlijke leergang:** Zet met de samenwerkingspartners SO&P en STO gezamenlijke leergangen op die als maatwerkroute naar een (nieuwe) functie kunnen fungeren.
- **Tekorten technische vakken:** Vraag bij de STO monitorinformatie over tekortvakken op, om een goed beeld te krijgen van verwachte tekorten.

Aanbevelingen

- Zoek elkaar als RAP-regio's, Partnerschappen SO&P en STO in ieder geval op en deel kennis en expertise.
- Ga in gesprek over een gezamenlijke agenda.
- Benut als RAP-regio de innovatiekracht van samenwerking met de SO&P en STO in de regio bij het ontwikkelen van nieuwe onderwijsroutes en andere onderwijsvernieuwingen.
- Begin klein en concreet en bouw de onderlinge samenwerking zo geleidelijk uit.
- Zoek contact met bedrijfsleven en UWV. Kies daarbij het juiste niveau voor de samenwerking.

Colofon

2021 [Arbeidsmarktplatform PO](#), [Voion](#) en [SOM](#), mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van OCW.